

Valtuustoaloite ikäihmisten palveluiden parantamisesta

Kaupunginhallitus 28.04.2025 § 8

Keskustan valtuustoryhmä jätti valtuuston kokouksessa 7.4.2025 liitteenä olevan valtuustoaloitteen ikäihmisten palvelujen parantamiseen liittyen.

Aloitteen mukaan Kiteen ikääntyvän väestön määrä kasvaa, mikä lisää tarvetta laadukkaille ja kattaville ikäihmisten palveluille, jotka tukevat heidän hyvinvointiaan ja itsenäistä elämää. Aloitteen tavoitteena on tarkastella kaupungin näkökulmasta mitä on tehtävissä, jotta ikäihmisten virkistystoimintaan saadaan lisää mahdollisuuksia paikkakunnallisesti siten, että ratkaisuvaihtoehdoista tuotetaan kuvaukset ja kustannusvaikutukset kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Valmistelija: toimialasihteeri Tuuli Ikaheimonen, puh. 040 105 1011, tuuli.ikaheimonen@kitee.fi.

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi.

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen sivistyskeskukseen valmisteltavaksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta 16.04.2026 § 41

Kiteen kaupunginhallitukselta on saapunut sivistys- ja vapaa-aikalautakunnalle valmisteltavaksi Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloite 7.4.2025 ikäihmisten palvelujen parantamisesta Kiteellä.

Aloitteessa todetaan, että Kiteellä ikääntyvän väestön määrä kasvaa, mikä lisää tarvetta laadukkaiden ja kattavien ikäihmisten palveluiden kehittämiseksi. Aloitteessa pyydetään tarkastelemaan, mitä voidaan tehdä ikäihmisten virkistystoimintamahdollisuuksien lisäämiseksi paikkakunnallisesti, sekä tuottamaan ratkaisuvaihtoehdoista kuvaukset ja kustannusvaikutukset kaupunginhallituksen käsittelyyn. Aloitteessa toivotaan erityisesti selvitettäväksi kumppanuussopimuksien mahdollisuuksia eri järjestöjen kanssa, tilojen esteettömyystarkastelua sekä toiminnan hyvää saavutettavuutta.

Kiteen kaupungin strategia 2025–2030 painottaa hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä kaupungin kehittämisen läpileikkaavina teemoina. Valmisteilla olevaan strategiaan on kirjattu tavoite ikäihmisten itsenäisen ja aktiivisen elämän tukemisesta sekä ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistamisesta. Strategia korostaa lisäksi kolmannen sektorin kanssa tehtävää yhteistyötä palvelujen täydentäjänä ja laajentajana.

Kiteen kaupunki järjestää ikäihmisille tällä hetkellä lukuisia palveluita yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Keski-Karjalan kansalaisopisto tarjoaa

ikäihmisille suunnattua kurssi- ja harrastustoimintaa, ja Joen Severi ry järjestää yhteisöitalolle kohdennettua toimintaa. Liikuntapalvelut, kirjastopalvelut ja kulttuuritoiminta palvelevat ikäihmisiä osana yleistä palvelutarjontaa. Palvelukokonaisuuden systemaattinen kartoitus ja käytön seuranta ovat kuitenkin toistaiseksi olleet hajanaisia.

Aloitteen tavoitteiden edistämiseksi on tarkoituksenmukaista toteuttaa ikäihmisille suunnattu palvelukysely, jossa kartoitetaan yhtäältä olemassa olevien palveluiden käyttöä, koettua tarvetta ja kustannusvaikutuksia sekä toisaalta kerätään ideoita ja toiveita uusiksi palvelumuodoiksi. Kysely antaa ajantasaisen tietopohjan päätöksenteolle ja mahdollistaa resurssien suuntaamisen vaikuttavuuden kannalta keskeisimpiin kehittämiskohteisiin. Kysely suunnataan kiteeläisille ikäihmisille ja tarvittaessa myös heidän kanssaan työskenteleville järjestöille ja muille yhteistyötahoille.

Kyselyssä tarkasteltavia kokonaisuuksia ovat muun muassa:

- olemassa olevien palveluiden käyttö ja tunnettavuus
- palvelujen koettu riittävyys ja laatu
- tilojen ja tapahtumien saavutettavuus ja esteettömyys
- toiveet uusiksi virkistys- ja kulttuuripalveluiksi
- kiinnostus järjestöjen ja kaupungin yhteistoimintamuotoja kohtaan.

Kysely toteutetaan kesäkuun 2026 aikana sekä sähköisenä että paperilomakkeena palvelupisteen kautta. Kyselyn tulokset kootaan vastineeksi kaupunginhallitukselle syksyllä 2026, ja niiden pohjalta laaditaan toimenpide-ehdotukset ikäihmisten palvelujen kehittämiseksi strategian kirjausten mukaisesti.

Valmistelija ja esittelijä: sivistysjohtaja Matias Valoaho, puh. 040 105 1137, matias.valoaho@kitee.fi

Päätösehdotus

Vastineena Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen 7.4.2025 ikäihmisten palvelujen parantamisesta sivistys- ja vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto toteaa vastauksena Keskustan valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen 7.4.2025, että aloite on kannatettava ja sen tavoitteet ovat linjassa Kiteen kaupungin valmisteilla olevan strategian 2025–2030 kirjausten kanssa. Aloitteen johdosta sivistys- ja vapaa-aikalautakunta päättää toteuttaa ikäihmisille suunnatun palvelukyselyn kesäkuun 2026 aikana. Kyselyssä kartoitetaan olemassa olevien palveluiden käyttöä, koettua tarvetta ja kustannusvaikutuksia sekä kerätään ideoita uusiksi palvelumuodoiksi. Kyselyn tulosten pohjalta laaditaan toimenpide-ehdotukset ikäihmisten palvelujen kehittämiseksi, jotka tuodaan kaupunginhallituksen käsittelyyn syksyllä 2026.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkintä: päätösehdotuksessa ja asiaselostuksessa on vuosilukuvirhe, Kiteen kaupungin valmisteilla oleva strategia on vuosille 2025–2029.

Kaupunginhallitus 27.04.2026 § 124

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta on 16.4.2026 § 41 käsitellyt valtuustoaloitteen, joka koskee ikäihmisten palveluiden parantamista, ja antanut asiassa oman esityksensä toimenpiteiksi. Lautakunnan esittämien toimenpiteiden arvioinnissa on kuitenkin todettu, että esitys ei kaikilta osin ole tarkoituksenmukainen.

Esitettyihin toimenpiteisiin sisältyy muun muassa erillisen ikäihmisille suunnatun kyselyn toteuttaminen. Tätä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena, koska vastaava tiedonkeruu on mahdollista toteuttaa osana laajempaa kuntalaiskyselyä, mikä tukee hallinnon tehokkuutta ja resurssien tarkoituksenmukaista käyttöä. Lisäksi lautakunnan esittämä aikataulu on varsin tiukka suhteessa asian laajuuteen ja valmistelun edellyttämään huolellisuuteen, etenkin kun kysely on tarkoituksenmukaisempaa sisällyttää osaksi tehtävää kuntalaiskyselyä.

Lisäksi lautakunnan päätöksessä on virheellisiä viittauksia kaupungin strategiaan linjauksiin, mikä edellyttää asian uudelleentarkastelua. Valmistelun tulee perustua oikeisiin ja ajantasaisiin lähtötietoihin.

Valmistelija: hallintopäällikkö Tuuli Ikäheimonen, puh. 040 105 1011, tuuli.ikaheimonen@kitee.fi

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi sivistys- ja vapaa-aikalautakunnalle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.